

Lecturile școlarului

Clasa a III-a

Antologie de texte literare
din
literatura română
și
literatura universală

Coordonatorul seriei:
Prof. **LUMINIȚA DRĂGHICI**

Prezentările autorilor și alegerea textelor:
Laura Ivona Dumitru

Ediția 2020

Andreas
PRINT

Cuprins

Deșteaptă-te române

(*Andrei Mureșanu*) / 7

Limba noastră (*A. Meteevici*) / 10

LITERATURĂ ROMÂNĂ / 14

LITERATURĂ ROMÂNĂ CULTĂ / 14

Vasile ALECSANDRI / 14

– Vasile Porojan / 15

– Rodica / 17

– Iarna / 18

– Lăcrămioare / 19

Grigore ALEXANDRESCU / 20

– Boul și vițelul / 21

Dimitrie BOLINTINEANU / 23

– Daniel Sihastru / 24

I.L. CARAGIALE / 26

– Bùbico / 27

– Vizită / 34

George COȘBUC / 40

– Noapte vară / 41

– Septembrie / 43

– Jucăriile celui cuminte / 43

– Rapsodii de primăvară / 44

Ion CREANGĂ / 48

– Amintiri din copilărie II / 49

– Povestea lui Harap-Alb / 72

B.Șt. DELAVRANCEA / 125

– Bunica / 126

– Domnul Vucea / 129

Al. DONICI / 150

– Vulpea și bursucul / 151

– Două poloboace / 152

Mihai EMINESCU / 153

– Povestea codrului / 154

– O, rămâi / 156

– Pe lângă plopii fără soț / 157

– Fiind băiet păduri cutreieram / 159

– Copii eram noi amândoi / 160

Nicolae FILIMON / 164

– Omul-de-flori-cu-barba de-
mătasă sau Povestea lui
Făt-Frumos / 165

Emil GĂRLEANU / 177

– Musculița / 178

– Hoinar / 179

– În curtea mea / 182

– Nedespărțite / 185

Octavian GOGA / 187

– Moș Crăciun / 188

– Toamna / 188

– Dimineața / 189

Șt.O. IOSIF / 192

– Bunica / 193

– Doina / 194

– La cules / 195

– Pe deal / 196

Petre ISPIRESCU / 198

– Sarea în bucate / 199

– Ileana Simziana / 207

Tudor PAMFILE / 229

– Povestea florii soarelui / 230

Ioan SLAVICI / 232

– Zâna Zorilor / 233

– Rodul tainic / 275

George TOPÎRCEANU / 285

– La Paști / 286

– Rapsodii de vară / 287

– Rapsodii de toamnă / 292

LITERATURĂ ROMÂNĂ

POPULARĂ / 299

– *Ghicitori* / 299

– *Proverbe* / 302

– *Legende* / 304

– Traian și Dochia / 304

– Legenda lăcrămioarei / 306

– Legenda ciocănițoarei / 307

– *Basme* / 309

– Sfatul vulpii / 309

– Argatul și boierul / 309

LITERATURĂ

UNIVERSALĂ / 312

LITERATURĂ UNIVERSALĂ

CULTĂ / 312

H.Ch. Andersen / 312

– Degețica / 313

– Fluturile / 321

– Melcul și tufa de trandafir / 324

Jean de la Fontaine / 328

– Șuvoiul și râul / 329

– Oala de lut și oala de fier / 330

Frații Grimm / 332

– Cenușăreasa / 333

– Hans cel norocos / 340

– Hänsel și Grethel / 345

Johanna Spyri / 355

– Heidi / 356

I. Urcând muntele

către unchiul Alm / 356

II. La Bunicul / 362

II. Pe munte, cu caprele / 364

Rudyard Kipling / 370

– Cartea junglei / 371

I. Frații lui Mowgli / 371

Lewis Carroll / 389

– Alice în Țara minunilor / 390

LITERATURĂ UNIVERSALĂ

POPULARĂ / 400

Basme / 400

– Șoarecele și pisica / 400

– Săracul și cei trei

galbeni / 401

MODELE DE FIȘE

DE LECTURĂ / 404

– *Vulpea și bursucul,*

A. Donici / 404

– *Rapsodii de toamnă,*

G. Topîrceanu / 405

– *Traian și Dochia* / 408

– *Sarea în bucate,*

P. Ispirescu / 410

– *Iarna*, V. Alecsandri / 412

– *Cenușăreasa,*

Frații Grimm / 414

DEȘTEAPTĂ-TE ROMÂNE!

DEȘTEAPTĂ-TE, ROMÂNE, DIN SOMNUL CEL DE MOARTE,
ÎN CARE TE-ADÂNCIRĂ BARBARII DE TIRANI!
ACUM ORI NICIODATĂ, CROIEȘTE-ȚI ALTĂ SOARTE,
LA CARE SĂ SE-NCHINE ȘI CRUZII TĂI DUȘMANII!

ACUM ORI NICIODATĂ SĂ DĂM DOVEZI LA LUME
CĂ-N ASTE MÂNI MAI CURGE UN SÂNGE DE ROMAN,
ȘI CĂ-N A NOASTRE PIEPTURI PĂSTRĂM CU FALĂ-UN NUME
TRIUMFĂTOR ÎN LUPTA, UN NUME DE TRAIAN!

PRIVIȚI, MĂREȚE UMBRE, MIHAI, ȘTEFAN, CORVINE,
ROMÂNA NAȚIUNE, AI VOȘTRI STRĂNEPOȚI,
CU BRAȚELE ARMATE, CU FOCUL VOSTRU-N VINE,
„VIAȚĂ-N LIBERTATE ORI MOARTE!” STRIGĂ TOȚI.

PREOȚI, CU CRUCEA-N FRUNTE CĂCI OASTEȘTE E CREȘTINĂ,
DEVIZA-I LIBERTATE ȘI SCOPUL EI PREASFÂNT.
MURIM MAI BINE-N LUPTĂ, CU GLORIE DEPLINĂ,
DECÂT SĂ FIM SCLAVI IARĂȘI ÎN VECHIUL NOST' PĂMÂNT!

*Versurile aparțin lui **Andrei Mureșanu** (1816-1863), poet, ziarist, traducător, figură marcantă a Revoluției de la 1848.*

*Muzica a fost compusă de **Anton Pann** (1796-1854), poet și etnograf, om de mare cultură, cântăreț și autor de manuale de muzică.*

Poemul „Un răsunset” al lui Andrei Mureșanu, redactat și publicat în timpul Revoluției de la 1848, a fost pus pe note în câteva zile și avea să devină imn sub titlul „Deșteaptă-te, române!”, câștigându-și instantaneu gloria recunoscută datorită mesajului energic și mobilizator pe care-l conține. Începând de atunci, „Deșteaptă-te, române!” a fost, de-a lungul timpului, un cântec foarte drag românilor, însuflându-le curajul în timpul momentelor cruciale.

Cele zece porunci ale școlarului

1. Să mă scol odată cu răsăritul soarelui, să-mi spăl fața și mâinile și să-mi îndrept gândul către Dumnezeu.
2. Înainte de a pleca la școală, să-mi repet lecțiile.
3. Să fiu atent la explicații și să respect cu sfințenie sfaturile doamnei/domnului învățător.
4. Să-mi iubesc colegii; să ajut pe cei mici și să nu-i pizmuiesc pe cei mai buni decât mine.
5. Să nu mă întovărășesc cu cei răi.
6. Să mă silesc să devin mai bun decât sunt.
7. Să fiu cuviincios față de toată lumea și cu respect față de cei bătrâni.
8. Să întrebuițez cu folos tot timpul zilei.
9. Să-mi iubesc părinții și să le dovedesc în fiecare zi dragostea mea.
10. Să mă rog lui Dumnezeu pentru sănătatea părinților mei și a doamnei/domnului învățător.

ALEXE MATEEVICI

Alexe Mateevici (1888-1917) a fost unul dintre cei mai reprezentativi scriitori români născuți în Basarabia, actualmente Republica Moldova.

Încă din timpul școlii primare, se familiarizează cu frumoasele povești și balade populare, pe care le aude de la părinții săi, precum și de la țăranii de prin partea locului.

Urmează școala teologică din Chișinău și continuă studiile la seminarul teologic. În primele numere ale ziarului „Basarabia“ (din 1907) publică poezii („Țăranii“, „Eu cânt“, „Țara“) și articole despre folclor și obiceiuri populare ale Basarabiei.

Înființează, împreună cu alți tineri basarabeni, cercul „Deșteptarea“, care avea ca scop deșteptarea conștiinței naționale, lupta pentru unirea cu România.

Urmează Academia Teologică din Kiev și traduce mult din literatura rusă clasică, studiind, în același timp, trecutul istoric și cultural al poporului său.

Publică numeroase articole despre originea și dezvoltarea istorică a limbii moldovenești, precum și despre credințele și obiceiurile moldovenilor basarabeni, predă limba greacă la Seminarul din Chișinău; în anul 1916 este preot militar.

În vara anului 1917 scrie numeroase poezii („Cântec de leagăn“, „Basarabenilor“, „Frunza nucului“ ș.a.). La 17 iulie,

a) Cenușăreasa	b) Fetele vitrege

7. Ce găsea Cenușăreasa pe alunul de lângă mormântul mamei sale ori de câte ori se ducea acolo?

.....
 .....

8. Cenușăreasa dorea să meargă împreună cu surorile sale vitrege la petrecerea regelui. Ce a pus-o mama vitregă să facă pentru a-i accepta această cerere? Cu ajutorul cui a rezolvat problema?

.....
 .....

9. Cum a reușit Cenușăreasa să facă rost de haine de petrecere?

.....
 .....

10. Dintre toate domnișoarele de la petrecere de cine i-a plăcut fiului de rege?

.....
 .....

11. Ce a pierdut Cenușăreasa în cea de-a treia noapte de petrecere? De ce?

.....
 .....

12. Cum a reușit prințul să o găsească pe posesoarea pantofului de aur pierdut la petrecere?

.....
.....
.....

13. Care este finalul lecturii? Ce se întâmplă cu personajele?

.....
.....
.....

14. Ai recomanda unui prieten această lectură? De ce?

.....
.....
.....

Dacă doriți să consultați oferta noastră,
accesați:

www.editura-andreas.ro